

kakor vsako leto, kažemo kot šolsko letino svojim ljubim bravcem in vsem šolskim prijateljem. Taki le so:

»Classification der Schüler an der k. k. Hauptschule zu Rudolfswert« ima same imena učencev, katerih je bilo v vseh štirih razredih vsakdanje šole 156, v nedeljski šoli pa 40, tedaj vkup 196 učencev. Primki učencev so pisani po slovenski, kraji pa naj več po nemški, tako, da ima vsa ta »Classification« še prav nemški obraz, ako ravno je prav veliko ali skoro naj več učencev iz ondašnje kmečke okolice. — »Programm und Fortgang an der k. k. Montanhauptschule in Idria« ima letos prav lično in pravično pisavo — slovenska imena po slovenski, nemška po nemški. Vseh učencev in učenk vkup je bilo v tej šoli 806, med temi 158 tujih, t. j. neidrijčanov. Pripravniske šole ni več v Idriji. — »Letno sporočilo očitne glavne šole Kranjske« ima na čelu prav obširen in znamenit sostavek: »V zdravem telesu prebiva zdrava duša«, kterega je prav mično spisal učitelj P. Cebin. Potem sledé navadna šolska naznanila. Učencev in učenk je bilo v tej šoli vseh vkup 517. Zraven navadnih šolskih nauk se je podučevalo tudi v geografiji, sadjereji, v trgovstvu in obertnji. Iz vsega se vidi, da je g. vodju in g. g. učiteljem zelo mar, da se učenci učé vsega potrebnega za življenje in sicer na domači podlagi, ki edina pelje do pravega namena. — »Letno sporočilo glavne deške šole v Loki« ima prav primeren sostavek, ki ga je spisal g. ravnatelj te šole: »Iz vsakdanje šole v nedeljsko in iz nedeljske v vsakdanjo«. Učencev je bilo v štirih razredih 266, v nedeljski šoli pa 115. Oba programa, kranjski in loški, sta pravi zgled za marsiktero drugo glavno šolo. — »Razredba učenk v dekliški, obertnjiški, poglobitni šoli pri č. č. g. g. Uršulinaricah v Loki« je kakor druga leta za vnanjo šolo lepo po slovenski, za notranjo šolo pa po nemški pisana. Vseh učenk vkup je bilo 512. — Tudi »Pregled dekliške obertniške šole v Kamniku« s 96 učenkami je letos v navadni lični obliki na svetlem. — »Klassification der Schüler an der k. k. Hauptschule zu Stein« je pa po navadi v nemškem jeziku, samo, da ima imena učencev in krajev po slovenski pisana. Število učencev je 243. — »Letno sporočilo očitne glavne šole v Černomlji« ima letos prav spreten sostavek »Beseda staršem«, ki ga je pisal g. ravnatelj sam (ki ga prinaša današnji »Tov.«). Zraven navadnih nauk se je v tej šoli tudi učila sadjereja, vinoreja in sviloreja. Učencev in učenk je bilo vkup 649. — »Letno sporočilo mestne glavne deške šole pri sv. Jakopu v Ljubljani« obsega letos dva sostavka: slovenskega »Spisje v ljudski šoli« (Spisal A. P.), in nemškega: »Ein Wort in gedrängter Kürze über nationale Erziehung in der Volksschule« (Spisal Jan. Rozman, ravnatelj). Učencev je letos ta šola štela 436.

Dopisi in novice.

Iz Ljubljane. Slavno c. k. ministerstvo za bogočastje in nauk v zadevi jezika v ljudskih šolah na Kranjskem z ukazom 7. jul.

t. l. s št. 579 to le naznanja: Skušnja uči, da se poduk v jeziku v očitnih šolah ne more nikakor popred dobro vravnovati, dokler manjka potrebnih primernih podučnih spisov ali knjig. Ta zapreka zastran učnih knjig, se kaže pri podučevanju slovensčine in nemščine v slovenskih ljudskih šolah. Ministerstvo za bogočastje in nauk je poskerbelo, da bodo po c. k. zalogu šolskih knjig kmali prišli na svetlo potrebni podučni spisi, in se bode pri izdaji vselej tudi o njih potrebno naročevalo. Sedaj pa naj se v prvem razredu takih šol, v ktere hodijo le slovenski otroci, podučuje le samo v slovenskem jeziku, in naj se s prvim podukom v nemščini začenja še le v drugem razredu takih šol. Z začetkom prihodnjega šolskega leta naj se tedaj v prvem razredu slovenskih ljudskih šol rabi le „Abecednik za slovenske šole na Kranjskem“. V drugem razredu naj se prvo polovico šolskega leta rabi „Abecednik za slovensko-nemške šole“, in dosedanje nemško berilo: „Erstes Lesebuch“ naj se rabi v drugi polovici šolskega leta. Kar se tiče nemških beril: „Zweites u. Drittes Lesebuch“ v tretjem in četrtem razredu, pa ostane pri starem tako dolgo, da pridejo na svetlo nove šolske knjige. V malih šolah (Trivialschulen) pa naj se o zadevi nemškega jezika, kar je mogoče, dela tako, kakor želé srenje.

— V Pragi je prišla na svetlo in se tudi drugod dobiva lepa knjižica za slovensko mladino z imenom „Živé stíny“, t. j. „žive sence“. Ta lična knjižica obsega 29 senčnih podob: zajcev, volkov, medvedov, sern, psov i. t. d., ki se delajo z raznoterim spletnjem perstov pri luči ob zimskih večerih, ki se kažejo na steni. To knjižico lahko rabi vsak, tudi naj bolj prost Slovencek, ker so podobe prav razločno in umevno narisane. Veljá ta knjižica 28 kr., in bode vsakega, kdor jo kupi, gotovo prav lepo razveselovala in kratkočasila.

— Odbor pevskega zbora ljubljanske čitalnice je sklenil, da odslej vse svoje note daje litografovati. Vsem čitalnicam in pevcem lahko postrežemo s partiturami in posameznimi čedno litografovanimi glasovi, ako nam do konca meseca julija naznanijo, po koliko iztisov želé dobivati od vsacega posamnega glasú. Pošiljate se bodo note s poštnim povzetkom. Naznanila naj se pošiljajo g. Vojtehu Valentu v Ljubljano. Prvi dve pòli (cena vsakej pòli je 5 nov. krajc.) obsegale bodete sledeče zборе: „Slovan“ od Vasaka, — „Ne vdajmo se!“ od Vilharja, — „Čast Slovencev“ od Riharja. — „Pesem koroških Slovencev“ od Grbica, — „Dumka“, narodna Ukranjska, — „Soldaška“ od Ipavca, — „Ruska himna“ od Lvoffa in „Moji Sablici“ od Jenkota. — Na dalje se bodo litografovali vsi zbori, ki so še posebno dopadli v ljubljanski čitalnici, ako se oglasi dovoljno število naznanil.

Pevski odbor.

— Naznanilo družbe sv. Mohora. Da-si ravno se je letos družbinih bukev 2000 iztisov več napravilo, zmanjkalo bode vendar vsakih bukev skoraj čez 1000 iztisov, ker je število letšnjih družnikov od 3980 naraslo na 7083. Da vendar vsak družnik petero knjig dobi, dala je družba še ene „Večernico“ in povest „Utopljenci“ v naglici natisniti; drugi natis „Življenja svetnikov“ pa bo dovršen konec mesca septembra t. l. Naj blagovolijo torej čast. de-

kanijski in farni predstojniki letošnje bukve, ki se okoli 20. t. m. razpošiljati začne, tako razdeliti, da dobí vsak družnik: 1. „Koledarček za l. 1868“, 2. „Življenje svetnikov in svetnic božjih“ (samo nekatere dekanije, posebno po mestih in ki so med zadnjimi došle, naj blagovolijo na to knjigo do konca septembra t. l. počakati); 3. ene „Večernice“ (15. ali pa 16. zv.); 4. „Fabiola“, ali pa namesto nje povest „Utopljeni“ (ki naj se posebno daje kmečki mladini in drugim manj izurjenim bralcem) in 5. „Vinorejca“, po Koroškem in Kranjskem, kjer vino ne raste, pa „Sadjerejo v pogovorih“. Pri tej priložnosti prosimo vsacega družnika, naj plača vsak za prejete bukve po 4—5 ukr. čast. gg. dekanijskim ali farnim predstojnikom, ker se nikar ne more zahtevati, da bi voznino za bukve iz lastnega plačevali; družbi je to pa tudi nemogoče storiti.

V Celovcu, 15. julija 1867.

Družbin odbor.

— Slavno c. k. ministerstvo je dovolilo vesoljni avstrijski učiteljski zbor 5., 6. in 7. septembra t. l. na Dunaji; učiteljska družba „Volksschule“ vabi za te dni učitelje brez razločka vere in jezika v glavno mesto. — V tem zboru pridejo v posvet naslednje tri točke:

1. Ali je ljudska šola na Avstrijskem to, kar bi imela biti, in če ni, kako bi se dala prenameniti?

2. Kaj more storiti učiteljski stan sam iz sebe, da se povzdi-guje in njegova korist pospešuje.

3. O učiteljskih zbiorih, koliko da so pomenljivi.

Poleg glavnega zbora bodo tudi stranski zbori in razstava uč-nih pripomočkov. Stranski zbori naj obravnavajo posebna vprašanja in koristi, naj pojasnjujejo rabo posamesnih učnih pripomočkov, in to naj se praktično razkazuje. — V glavnem zboru so razgovori v nemškem jeziku. — Učiteljem, ki mislijo iti na Dunaj, naznanja še glavni odbor, ki se je v ta namen osnoval, da bo skrbel:

1. da se cena za vožnjo po železnicah in parobrodih zniža.

2. Hoče skrbeti, da vdeleževalci dobé brezplačno stanovanje.

3. Do 20. avgusta naj se sleherni pismeno oglasi pri glavnem zboru. Kdor se pozneje oglasi, se 1. in 2. točke ne more vdeleževati.

4. Kdor misli kaj govoriti v postranskem zboru, naj pové naslov in kratek načrt predmetov.

5. Kdor pa misli kaj učnih pripomočkov poslati, naj to poprej naznani in do 15. avgusta pošlje na svoje stroške glavnemu odboru. Knjige, spisi in risanje se naj ložeje po knjigarni poti pošiljajo.

Kdor se želi oglasiti ali kaj poslati, naj to stori pod naslovom: „An das Zentralkomite für die 1. allg. österr. Lehrerversammlung. (Wien, Wieden, Pressgasse Nr. 24.)“

Listnica. G. S. J. pri sv. R.: Prejeli smo samo za „Tov.“ 2 gl. 50 kr. — G. V. S.: Za prvo polovico ste poslali 1 gl. 30 kr. — G. J. D. v Z.: „Tov.“ je hodil na pošto Hohenegg.

 Pridjan je Kazavec št. 2., 4 strani. 

Odgovorni vrednik:
Andrej Praprotnik.

Tiskar in založnik:
Jož. Rudolf Millo.